

4.11.2016

491/331/16

Oikeusministeriö
Tuomioistuinyksikkö

Viite: lausuntopyyntöne 16.9.2016, OM 3/31/2016

Oikeusministeriön arviomuistio käräjäoikeusverkoston kehittämishankkeesta

Valtakunnanvoudinvirasto lausuu arviomuistiosta vain siltä osin kuin se koskee ulosottovalitusasioita käsitteleviä käräjäoikeuksia.

Valtakunnanvoudinvirasto on 1.6.2015 antanut lausuntonsa oikeusministeriön työryhmän mietintöön ”Käräjäoikeusverkoston kehittäminen”, johon nyt lausuttavana oleva arviomuistio liittyy.

Yleistä

Kuten tuossa Valtakunnanvoudinviraston lausunnossa on todettu, ulosottolaitoksella on vireillä rakenneuudistus. Tämän rakenneuudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta lukien (ei vuoden 2018 alusta niin kuin arviomuistiossa on todettu). Rakenneuudistuksen lähtökohtana on se, että ulosottolaitos toimii vuoden 2019 alusta lukien yhden viraston mallin mukaan, jonka toimialueena on koko maa. Suunnitelmien mukaan ulosottolaitos voi kuitenkin olla jakautunut alueittain, joilla käsitellään näiden alueiden alueilla kotipaikan omaavien henkilöiden ulosottoasiat siltä osin kuin heidän asiansa käsitellään niin sanotun laajan perinnän mallin mukaan. Tämän mallin mukaan asioiden käsittely vaatii velallisten henkilökohtaista tapaamista ja ulosmitatun omaisuuden realisoimista. Tämän mallin mukaan käsiteltäviä velallisia on noin 20 % koko velallismäärästä. Siltä osin kuin velallisten asioiden käsittely ei vaadi henkilökohtaista tapaamista tai realisoitavan omaisuuden ulosmittausta (pois lukien veronpalautukset ja pankkitilit), vaan ulosmittaus voi rajoittua vain toistuvaistulon ulosmittaukseen (palkka, eläke tms tulo), asiat käsitellään niin sanotussa peruserinnässä, joka ei ole alueisiin sidottua, vaan nämä ulosottoimet voidaan tehdä keskitetyn mallin mukaan missä päin tahansa Suomea riippumatta velallisen kotipaikasta. Peruserinnän asiakkaiden määrän arvioidaan olevan 80 % koko velallismäärästä. Lisäksi on tarkoitus keskittää eräitä muitakin toimintoja kuten kirjaaminen ja yrittäjäperintä.

Ulosottovalitusasioita käsittelevien käräjäoikeuksien määrä

Arviomuistiossa ehdotetaan ulosottovalitusasioita käsittelevien käräjäoikeuksien määrän alentamista kahdeksaan käräjäoikeuteen eli Helsingin, Oulun, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-

Käyntiosoite
Kauppiaskatu 1
20100 TURKU

Postiosoite
PL 330
20101 TURKU

Puhelin
029 566 5150

Telekopio
028 566 5159

Sähköpostiosoite
vww@oikeus.fi

Savon, Varsinais-Suomen, Länsi-Uudenmaan ja Ahvenanmaan kärjäoikeuteen. Arviomuistiossa on hyvin otettu huomioon Valtakunnanvoudinviraston lausunnossaan 1.6.2015 esittämät seikat. Ulosottovalitusasioiden määrä on suhteellisen vähäinen eli vuositasolla noin 1.300 kappaletta vuodessa. Tähän nähden ja kun ulosottoasioiden käsittely edellyttää erityisasiantuntemusta, on keskittäminen tarpeellista ja oikeasuuntaista kehitystä, joten Valtakunnanvoudinvirasto puoltaa ulosottovalitusasioita käsittelevien kärjäoikeuksien määrän supistamista kahdeksaan kärjäoikeuteen.

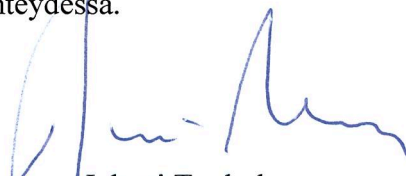
Valtioneuvoston asetus kärjäoikeuksien tuomiopiireistä

Arviomuistiossa on esitetty myös ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kärjäoikeuksien tuomiopiireistä. Valtakunnanvoudinvirasto esittää, että ehdotusta muutettaisiin siltä osin, että Pirkanmaan kärjäoikeuden tuomiopiiriin luettaisiin myös Keski-Suomen ja Päijät-Hämeen kärjäoikeuksien tuomiopiirit ja vastaavasti Keski-Suomen kärjäoikeuden tuomiopiiri poistettaisiin Pohjanmaan kärjäoikeuden tuomiopiiristä ja Päijät-Hämeen kärjäoikeuden tuomiopiiri Pohjois-Savon kärjäoikeuden tuomiopiiristä. Tätä perustellaan paitsi sillä, että näin alueet vastaisivat paitsi ulosoton tulevassa rakenneuudistuksessa suunniteltuja ulosottoalueita myös sillä, että Pirkanmaan erikoisperintäalue käsittää myös Päijät-Hämeen ja Keski-Suomen ulosottoviraston toimialueet, jolloin alueen kaikki erikoisperintäasiat tulisivat käsitellyiksi samassa (Pirkanmaan) kärjäoikeudessa. Valtakunnanvoudinviraston käsityksen mukaan myös paremmat liikenneyhteydet puoltavat tätä.

Ulosottovalitusasioiden käsittelypaikan määräytyminen

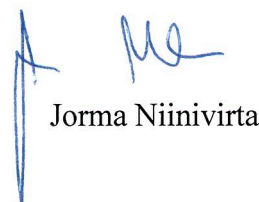
Rakenneuudistuksen vuoksi nykyisin voimassa olevaa ulosottokaarta joudutaan muuttamaan useilta eri osin. Voimassa olevan ulosottokaaren mukaan ulosottoasioihin haetaan muutosta siltä kärjäoikeudelta, jonka tuomiopiirissä täytäntöönpanotoimi on suoritettu. Rakenneuudistuksen vuoksi tätäkin lainkohtaa joudutaan arvioimaan uudelleen ja tältä osin kannanotto tullaan esittämään ulosottokaaren muutosehdotusten yhteydessä.

Valtakunnanvouti

Juhani Toukola

Johtava hallintovouti

Jorma Niinivirta